

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
Науково-навчальний інститут соціально-гуманітарних технологій
Кафедра фізичного виховання

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри фізичного виховання

“ _____ ” _____ 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ**

(назва навчальної дисципліни)
(шифр за ОПП: ПНПП 09)

рівня підготовки _____ магістр _____
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»
(шифр і назва спеціальності)

Харків – 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія та сучасність фізичної культури і спорту» для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

К.психол.н., ст. н.с. Поляков І.О.
(вчена ступінь, вчене звання, ім'я та ініціали автора (ів) програми)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фізичного виховання
Протокол № _____ від «_____» _____ 20____ р.

Завідувач кафедри фізичного виховання

_____ (О.В. Юшко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<u>денна форма навчання</u>	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>Фізичне виховання</u> (шифр і назва)	Нормативна (цикл професійної та практичної підготовки)	
	Напрямок підготовки <u>0102 Фізична культура, спорт і здоров'я людини</u> (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>«Фізичне виховання»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - <u>реферат</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 144/4		3-й	
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 64 самостійної роботи студента - 80	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Бакалавр</u>	Лекції	
		32 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		80 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – **64/80**

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Історія фізичної культури та олімпійський спорт» є формування у студентів комплексу знань щодо історичних підходів до аналізу розвитку фізичної культури і видів спорту; світогляду щодо олімпійських ідеалів.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія фізичної культури та олімпійський спорт» є:

- ознайомитися із загальними закономірностями розвитку фізичної культури у різні історичні епохи;

- набути знання з історії фізичної культури в Україні;
- систематизувати підходи до організації та проведення Олімпійських ігор;
- знати спортивні біографії видатних учасників олімпійського руху;
- аналізувати сучасні тенденції олімпійського руху.
- формування фахових навичок у сфері професійного спорту.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент повинен *знати:*

- історичні закономірності розвитку фізичної культури та спорту;
- особливості форм фізичної культури в різні епохи;
- історію розвитку фізичної культури і спорту в Україні;
- - теоретичні засади олімпійського руху;

2.4. Студент повинен *уміти:*

- вільно оперувати історичною термінологією з фізичної культури і спорту;
- аналізувати сутність олімпійського руху та окремі Олімпійські Ігри;
- викласти біографії видатних олімпійців.

Знання, отримані в теоретичному курсі «Історія фізичної культури та олімпійський спорт» одержують практичне закріплення під час практичних завдань на вирішенні реальних ситуацій, які розглядаються методом творчого вирішення проблемних ситуацій.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 64 годин / 4 кредити ЄКТС.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія фізичної культури.

1. Значення, зміст та завдання предмету.

«Історія фізичної культури та олімпійський спорт» як навчальна і наукова дисципліна. Структура курсу, його зв'язок з іншими предметами. Основні терміни і поняття дисципліни та еволюція їх розвитку. Періодизація та джерела вивчення історії фізичної культури.

2. Витоки фізичної культури. Фізична культура в первісному суспільстві.

Передумови виникнення і розвитку фізичних вправ та ігор у первісному суспільстві. Теорії походження фізичної культури.

3. Фізична культура стародавнього світу.

Особливості, провідні форми та суспільне значення фізичної культури стародавнього світу. Значення фізичного виховання в житті стародавньої Греції. Зміст античної гімнастики. Особливості фізичної культури стародавнього Риму. Особливості фізичної культури у країнах стародавнього сходу та Америки.

4. Фізична культура епохи середньовіччя.

Особливості європейської фізичної культури в середні віки. Особливості фізичного виховання у середні віки в країнах сходу. Лицарська система фізичного виховання. Розвиток фізичної культури серед селян та ремісників-міщан європейських країн. Вплив християнської релігії на розвиток фізичного виховання. Зародження науково-методичної думки в галузі фізичного виховання.

5. Фізична культура Нового Часу.

Передумови формування національних систем фізичного виховання у XVIII-XIX ст. Особливості німецької, шведської, французької та сокільської систем фізичного виховання. Утворення нових форм та структур фізичного виховання: релігійних, жіночих, робітничих. Скаутський рух.

6. Особливості розвитку спорту Нового Часу.

Англійська система фізичного виховання. Діяльність Томаса Арнольда. Формування системи міжнародних змагань та організаційних структур міжнародного спорту Формування наукових основ розвитку спорту.

7. Витоки фізичної культури в Україні.

Зародження фізичної культури на українських землях у період первіснообщинного ладу. Особливості фізичної культури скіфо-сарматської доби. Розвиток фізичного виховання та спорту в античних державах Північного Причорномор'я. Значення фізичних вправ у житті стародавніх слов'ян. Особливості, провідні форми та напрямки фізичного виховання у Київській Русі. Фізична підготовка запорізького козацтва.

8. Фізична культура та спорт в Україні у XIX-XX ст.

Історичні передумови розвитку спортивного руху в Україні. Особливості розвитку фізичної культури і спорту в Східній Україні у XIX-XX ст. Особливості розвитку фізичної культури в Західній Україні (кінець XIX–30-і рр. XX ст.). Зародження та розвиток спортивно-гімнастичного руху в Західній Україні. Діяльність сокільських, січових, пластових, лугових та спортивних товариств Галичини. Особливості спортивного руху в Закарпатті та Буковині у першій третині XX ст. Роль Івана Боберського в розвитку західно-українського спортивно-гімнастичного руху. Розвиток спорту за часів УРСР. Зародження організаційних, програмно-нормативних та науково-методичних основ системи фізичного виховання.

Змістовий модуль 2. Олімпійський спорт.

1. Олімпійські ігри Стародавньої Греції.

Значення спорту у житті античних греків. Передумови виникнення Олімпійських ігор у Стародавній Греції. Програма, зміст, учасники Олімпійських ігор. Спортивні споруди Стародавньої Греції. Причини занепаду давньогрецьких Олімпійських ігор.

2. Відродження олімпійських ігор сучасності. Діяльність П'єра де Кубертена.

Передумови відродження Олімпійських ігор сучасності. Піонери відродження Олімпійських ігор. Розкопки Олімпії. Життя та діяльність П. де Кубертена. Атлетичний конгрес 1894 року та його значення. Діяльність О.Бутовського.

3. Історичні особливості розвитку міжнародного олімпійського руху.

Організація, проведення та значення Ігор I Олімпіади. Хронологія та аналіз Олімпійських ігор сучасності. Діяльність Міжнародного Олімпійського Комітету та його президентів. Олімпійська символіка та атрибутика. "Ода спорту" та її гуманістична цінність. Параолімпійські ігри та їх значення.

4. Особливості розвитку міжнародного спортивного руху сучасності.

Міжнародний робітничий рух 20-30-х років. Регіональні та континентальні ігри як складова частина міжнародного спортивного руху. Міжнародний студентський спортивний рух, Універсиади. Розвиток неолімпійських видів спорту. Проблеми та перспективи розвитку сучасного міжнародного спортивного та олімпійського рухів.

5. Україна в олімпійському русі. Проблеми та перспективи спортивного руху в Україні.

Україна в міжнародному олімпійському русі. Виступи українських спортсменів у Олімпійських іграх. Створення НОК України та особливості його діяльності. Особливості, проблеми та перспективи розвитку спортивного руху в сучасній Україні. Кращі спортсмени Харківщини.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Історія фізичної культури.													
Тема 1. Значення, зміст та завдання предмету.	8	2				4							
Тема 2. Витоки фізичної культури. Фізична культура в первісному суспільстві.	8	2				6							
Опитування за темами 1-2	4		4										
Тема 3. Фізична культура стародавнього світу.	4	4				6							
Опитування за темою 3.	2		2										
Тема 4. Фізична культура епохи середньовіччя.	8	2				6							
Опитування за темою 4.	4		4										
Тема 5. Фізична культура Нового часу.	8	2				6							
Тема 6. Особливості розвитку спорту Нового Часу.	8	2				6							
Опитування за темами 5-6.	6		6										
Тема 7. Витоки фізичної культури в Україні.	10	4				6							
Тема 8. Фізична культура та спорт в Україні у XIX-XX ст.	12	4				6							

Опитування за темами 7-8.	6		6									
Модульна контрольна робота № 1.	4				4							
Разом за змістовим модулем 1	94	22	22		4	46						
Змістовий модуль 2. Олімпійський спорт.												
Тема 9. Олімпійські ігри Стародавньої Греції.	8	2				6						
Опитування за темою 9.	2		2									
Тема 10. Відродження олімпійських ігор сучасності. Діяльність П'єра де Кубертена.	6	2				4						
Опитування за темою 10.			2									
Тема 11. Історичні особливості розвитку міжнародного олімпійського руху.	6	2				4						
Опитування за темою 11.	2		2									
Тема 12. Особливості розвитку міжнародного спортивного руху сучасності.	8	2				6						
Тема 13. Україна в олімпійському русі. Проблеми та перспективи спортивного руху в Україні.	8	2				6						
Опитування за темою 12-13.	4		4									
Модульна контрольна робота № 2.					4							
Разом за змістовим модулем 2	50	10	10		4	26						
Усього годин	144	32	32		8	72						

5. Теми семінарських занять – не передбачено.

6. Теми практичних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Опитування за темами: Значення, зміст та завдання предмету. Витоки фізичної культури. Фізична культура в первісному суспільстві.	4
2	Опитування за темою: Фізична культура стародавнього світу.	2
3	Опитування за темою: Фізична культура епохи середньовіччя.	4
4	Опитування за темами: Фізична культура Нового часу. Особливості розвитку спорту Нового Часу.	6
5	Опитування за темами: Витоки фізичної культури в Україні. Фізична	6

	культура та спорт в Україні у XIX-XX ст.	
6	Опитування за темою: Олімпійські ігри Стародавньої Греції.	2
7	Опитування за темою: Відродження олімпійських ігор сучасності. Діяльність П'єра де Кубертена.	2
8	Опитування за темою: Історичні особливості розвитку міжнародного олімпійського руху.	2
9	Опитування за темами: Особливості розвитку міжнародного спортивного руху сучасності. Україна в олімпійському русі. Проблеми та перспективи спортивного руху в Україні.	4
	Разом	32

7. Теми лабораторних занять – не передбачено.

8. Самостійна робота.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчення лекційного матеріалу.	14
2	Вивчення основної і додаткової літератури.	6
3	Підготовка до практичних занять.	6
4	Підготовка до модульного контролю.	6
5	Фізична підготовка запорізького козацтва.	8
6	Розвиток спорту за часів УРСР.	8
7	Діяльність О.Бутовського.	8
8	Особливості, проблеми та перспективи розвитку спортивного руху в сучасній Україні.	8
9	Історія становлення та розвитку фізичної культури і спорту на Харківщині.	8
10	Спортивний рух української діаспори.	8
Разом		78

9. Індивідуальне завдання - реферат.

Порядок підготовки наукового реферату:

1. Вибір теми.
2. Підбір літературних джерел.
3. Консультація з викладачем.
4. Складання плану реферату.
5. Вивчення змісту літературних джерел.
6. Систематизація накопиченого матеріалу відповідно до плану.
7. Написання реферату, оформлення висновків та опис бібліографічних джерел.
8. Захист реферату та підготовка виступу за темою реферату.

Структура реферату:

1. Титульна сторінка (назва університету; кафедри; тема реферату; прізвище виконавця, факультет, курс, група; рік виконання).
2. План (3-5 пунктів).
3. Вступ до теми (зазначити актуальність, новизну, мету дослідження, аналіз стану розробки теми в сучасній навчально-науковій літературі).
4. Виклад матеріалу за планом.
5. Висновки.
6. Список використаних джерел.
7. Додатки (при необхідності).

Приклади тем рефератів:

1. Історія розвитку лікувальної фізичної культури.
2. Зародження фізичної культури в добу первіснообщинного ладу.
3. Особливості розвитку фізичної культури в окремих країнах стародавнього сходу (Месопотамія, Ассирія, Персія, Китай, Японія, Індія, Єгипет).
4. Розвиток фізичної культури в Античній Греції.
5. Значення агоністики в житті древніх греків.
6. Фізичне виховання у Спарті та в Афінах.
7. Легенди та міфи про зародження давньогрецьких Олімпійських ігор.
8. Особливості проведення давньогрецьких Олімпійських ігор.
9. Особливості програми давньогрецьких Олімпійських ігор.
10. Причини занепаду давньогрецьких Олімпійських ігор.
11. Особливості фізичної культури Стародавнього Риму.
12. Розвиток середньовічної фізичної культури.
13. Національні системи фізичного виховання у XVIII-XIX ст.: передумови виникнення та особливості функціонування.
14. Передумови відродження Олімпійських ігор сучасності.
15. Життя та діяльність П'єра де Кубертена.
16. Олімпійський конгрес 1894 року та його значення.
17. МОК та особливості його діяльності.
18. Олімпійська символіка та атрибутика.
19. Діяльність окремих міжнародних спортивних федерацій (на прикладі окремого виду спорту).
20. Міжнародний студентський спортивний рух. Історія проведення Універсіад.
21. Міжнародний скаутський рух.
22. Регіональні спортивні рухи та ігри (Панамериканські, Азійські, Африканські тощо).
23. Особливості проведення та аналіз окремих Ігор Олімпіад.
24. Історія виникнення та проведення зимових Олімпійських ігор.
25. Особливості фізичної культури у скіфо-сарматську добу.
26. Фізична культура античного Північного Причорномор'я.
27. Фізична культура Київської Русі.

28. Фізичне виховання запорізького козацтва.
29. Особливості спортивно-гімнастичного руху в Східній Україні наприкінці XIX-на початку XX ст.
30. Діяльність професора Івана Боберського.
31. Особливості розвитку пластового руху в Західній Україні.
32. Зародження спортивного руху на українських землях у складі Російської імперії наприкінці XIX-на початку XX ст.
33. Становлення системи фізичного виховання та спортивного руху в Радянській Україні.
34. Виступи українських спортсменів у Олімпійських іграх до здобуття незалежності.
35. Виступи спортсменів незалежної України в Олімпійських іграх.
36. Спортивний рух серед української діаспори.
37. Видатні спортсмени та діячі спортивного руху української діаспори.
38. Виступи спортсменів окремого регіону (області) України в Олімпійських іграх.
39. З історії спортивного руху в рідному місті (селі).
40. Історія розвитку окремого виду спорту в Україні.

10. Методи навчання

Методи навчання окремої навчальної дисципліни «Історія фізичної культури та олімпійський спорт» — це взаємодія між викладачем і студентами, під час яких відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок.

1. За характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні, наочні, практичні.
2. За організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні; бінарні(подвійні) методи навчання.
3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

10. Методи контролю екзамен.

Екзаменаційні вимоги.

1. Предмет, завдання і значення навчальної дисципліни “Історія фізичної культури та олімпійський спорт”.
2. Періодизація історії фізичної культури.
3. Джерела для вивчення історії фізичної культури.
4. Основні терміни і поняття дисципліни «Історія фізичної культури» та еволюція їх розвитку.
5. Теорії (гіпотези) походження фізичної культури в добу первіснообщинного ладу.
6. Особливості розвитку фізичної культури у первісному суспільстві.
7. Особливості розвитку фізичної культури в країнах Стародавнього Сходу.

8. Особливості розвитку фізичної культури народів Америки у період доєвропейської колонізації.
9. Фізичне виховання в системі освіти та виховання Стародавньої Греції.
10. Система античної гімнастики Стародавньої Греції.
11. Особливості фізичного виховання в стародавніх Спарті та Афінах.
12. Фізична культура і змагання в Стародавньому Римі.
13. Особливості розвитку фізичної культури у середні віки.
14. Особливості фізичної підготовки середньовічних лицарів в європейських країнах.
15. Фізичне виховання та змагання у житті середньовічних міщан-ремесників і селян європейських країн.
16. Особливості фізичної культури у середні віки в країнах Сходу.
17. Зародження науково-методичної думки в галузі фізичного виховання у середні віки.
18. Формування та розвиток національних систем гімнастики у новий час. 14
19. Виникнення та розвиток німецької системи гімнастики. Діяльність І. Гутс-Мутса, Ф. Яна, А. Шпісса.
20. Виникнення та розвиток шведської системи гімнастики. Діяльність П. Лінга і Я. Лінга.
21. Виникнення та розвиток французької системи гімнастики. Діяльність Ф. Амороса.
22. Виникнення та розвиток сокільської гімнастики. Діяльність М. Тірша.
23. Утворення новітніх форм та структур фізичного виховання у новий час: релігійних, жіночих, робітничих, напіввійськових.
24. Англійська система фізичного виховання нового часу. Діяльність Т. Арнольда.
25. Рух “арнольдизм” та його значення.
26. Агоністика стародавніх греків. Істмійські, Піфійські, Немейські та інші атлетичні ігри Стародавньої Греції.
27. Спортивні споруди Стародавньої Греції.
28. Легенди та міфи про зародження давньогрецьких Олімпійських ігор.
29. Місце проведення, програма, учасники і переможці Олімпійських ігор Стародавньої Греції.
30. Причини занепаду давньогрецьких Олімпійських ігор.
31. Формування системи міжнародних змагань у кінці XIX на початку XX століття.
32. Формування організаційних структур спорту наприкінці XIX на початку XX століття.
33. Передумови відродження Олімпійських ігор сучасності.
34. Діяльність та роль П'єра де Кубертена у відродженні сучасних Олімпійських ігор.
35. Міжнародний Атлетичний конгрес 1894 року та його значення.
36. Діяльність та роль О. Бутовського у відродженні сучасного олімпійського руху.
37. Ігри першої Олімпіади 1896 року в Афінах та їх значення.

38. Характерні риси Ігор Олімпіад до першої світової війни (Ігри I-V Олімпіад, 1896-1912 рр.).
39. Особливості проведення Ігор VII-XIV Олімпіад (1920-1948 рр.).
40. Особливості проведення Ігор XV-XXIV Олімпіад (1952-1988 рр.).
41. Особливості проведення Ігор XXV-XXX Олімпіад (1992-2012 рр.).
42. Виникнення та історія проведення зимових Олімпійських ігор.
43. Олімпійська символіка і атрибутика.
44. Діяльність президентів МОК.
45. МОК та особливості його діяльності.
46. Основні проблеми та тенденції у проведенні Олімпійських ігор сучасності.
47. Система комплексних спортивних змагань як складова частина міжнародного спортивного руху (континентальні, регіональні, релігійні та інші ігри).
48. Особливості розвитку міжнародного студентського спортивного руху. Виникнення та проведення Універсіад.
49. Зародження та розвиток параолімпійського руху. Особливості проведення Параолімпійських ігор.
50. Особливості розвитку не олімпійських видів спорту.
51. Зародження фізичної культури на українських землях у період первіснообщинного ладу.
52. Особливості фізичної культури на українських землях у скіфо-сарматську добу.
53. Особливості фізичної культури в античних державах Північного Причорномор'я.
54. Особливості фізичної культури стародавніх слов'ян.
55. Особливості фізичної культури Київської Русі.
56. Особливості військово-фізичної підготовки запорізького козацтва.
57. Історичні передумови розвитку спортивного руху в Україні в кінці XIX - на початку XX століття.
58. Фізична культура на українських землях у складі Російської імперії в кінці XIX-на початку XX ст.
59. Становлення системи фізичного виховання та спортивного руху в Радянській Україні.
60. Формування програмно-нормативного і науково-методичного забезпечення фізичної культури в УРСР.
61. Історичні етапи входження України в олімпійський рух.
62. Створення НОК України та особливості його діяльності.
63. Особливості розвитку олімпійського руху в Україні за часів незалежності.
64. Виступи українських спортсменів у Олімпійських іграх.
65. Особливості, проблеми та перспективи розвитку спортивного руху в сучасній Україні.
66. Виступи спортсменів Львівщини в Олімпійських іграх.
67. Зародження та розвиток спортивного руху серед української діаспори.

68. Видатні діячі спортивного руху української діаспори.

69. Феномен Олімпійського Руху та Олімпійських Ігор.

70. Олімпізм як універсальна концепція виховання та освіти молоді.

71. Давньогрецькі морально-етичні витоки олімпізму.

72. Призначення і місія Олімпійських Ігор в уявленнях та поглядах П'єра де Кубертена і його соратників.

73. П'єр де Кубертен як творець філософської концепції сучасного олімпізму. Ідеї олімпізму закладені в основоположних принципах Олімпійської Хартії.

74. Три основні ідеї сучасної концепції олімпізму: політична, гуманістична, філософсько-педагогічна.

75. Політична ідея сучасної концепції олімпізму. Гуманістична ідея сучасної концепції олімпізму.

76. Відображення філософії олімпізму у символіці та атрибутиці Олімпійських Ігор.

77. Проблема «принципу» аматорства в олімпійському русі.

78. Спортивний принцип «чесної гри».

79. Міжнародна Олімпійська Академія – універсальний навчальний, науковий та інформаційний центр Олімпійського Руху.

80. Олімпізм і міжнародні спортивні змагання осіб з особливими потребами.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

При кредитно-модульній системі організації навчального процесу навчальна дисципліна поділяється на змістовні модулі (2 за семестр). Кожен змістовний модуль оцінюється певною кількістю балів. За умови позитивного складання кожного змістовного модуля підсумкова оцінка визначається без складання студентом іспиту. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання за шкалою в 5 балів успішності, реєструються прийнятим у вищому навчальному закладі чином з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS. Оцінки студентів виставляються так:

Шкала ECTS	Визначення згідно ECTS	Пояснення	Діюча національна шкала оцінок
A	Відмінно	відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою	ВІДМІННО (5)
B	Дуже добре	вище за середнє, але з декількома помилками	ДУЖЕ ДОБРЕ (4 +)
C	Добре	звичайна робота з декількома значними помилками	ДОБРЕ (4)
D	Задовільно	посередньо, зі значними недоліками	ЗАДОВІЛЬНО (3 +)
E	Достатньо	виконання задовольняє мінімуму критеріїв оцінки	ЗАДОВІЛЬНО (3)
FX	Не здано	для зарахування кредиту потрібна деяка доробка	НЕЗАДОВІЛЬНО
F	Не здано	для зарахування кредиту потрібна значна доробка	НЕЗАДОВІЛЬНО студент відраховується (повторювальний курс)

Кількість модулів – 2. Максимальна кількість балів – 100.

1 модуль (Історія фізичної культури) – 60 балів.

2 модуль (Олімпійський спорт) – 40 балів.

При комп'ютерному тестуванні оцінка «відмінно» виставляється, якщо студент набрав 90-100% від максимальної кількості балів. Оцінка „добре” виставляється, якщо студент набрав 70-89% від максимальної кількості балів. Оцінка „задовільно” виставляється при отриманні 50-69% від максимальної кількості балів. Оцінка „незадовільно” виставляється, якщо студент набрав менше 50% від максимальної кількості балів. У цьому випадку студент зобов'язаний скласти іспит у сесійний період. З метою підвищення своєї оцінки з навчальної дисципліни студент має право скласти іспит під час сесії.

При проведенні екзамену у усній формі:

«Відмінно» – виставляється, якщо студент при відповіді на питання показав всебічні, систематичні глибокі знання програмного матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, знання основної та додаткової літератури, передбаченою програмою, на рівні творчого використання.

«Добре» – виставляється, якщо при відповіді на питання студент виявив повне знання програмного матеріалу, успішно виконав завдання і освоїв основну літературу, передбачену програмою, на рівні аналітичного відтворення.

«Задовільно» – виставляється, якщо при відповіді на питання студент виявив повне знання основного програмного матеріалу у необхідному об'ємі, здатний впоратися з виконанням завдань, передбачених програмою, на рівні репродуктивного відтворення.

«Незадовільно» – виставляється, якщо при відповіді на питання студент виявив серйозні проблеми в знаннях основного матеріалу, припустив суттєві помилки при виконанні завдань, передбачених програмою, на рівні нижче репродуктивного відтворення.

13. Методичне забезпечення.

1. Програма нормативної навчальної дисципліни «Історія фізичної культури та олімпійський спорт» для студентів напряму підготовки 6.010201 «Фізичне виховання» / Уклад. А.О. Тіняков. – Х.: НТУ «ХП», 2014. – 7 с.

2. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія фізичної культури та олімпійський спорт» для студентів напряму підготовки 6.010201 «Фізичне виховання» / Уклад. А.О. Тіняков. – Х.: НТУ «ХП», 2014. – 12 с.

3. Степанюк С.І., Гречанюк О.О., Маляренко І.В. Методичний посібник для вивчення дисципліни “Історія фізичної культури” за блочно-модульною системою. – Херсон: ХДУ, 2006. – 234 с.

4. Методичні матеріали щодо організації та змісту самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Історія фізичної культури та олімпійський спорт» для студентів напряму підготовки 6.010201 «Фізичне виховання» / Уклад. А.О. Тіняков. – Х.: НТУ «ХП», 2014. – 11 с.

14. Рекомендована література

Основна література.

1. Булатова М.М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях. 2-ге вид. – К.: Олімпійська література, 2011. – 400 с.
2. Василюк, Василь Миколайович. Історія фізичної культури : [навч.-метод. посіб.] / Василь Василюк ; М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. — Рівне : Волин. обереги, 2015. — 307 с.
3. Вейнберг, Роберт С. Психологія спорту : [підручник] / Вейнберг Р. С., Гоулд Д. ; [наук. ред. Г. Ложкін]. — К. : Олімп. літ., 2014. — 334с.
4. Велика українська енциклопедія : темат. реєстр гасел з напрямку "Фіз. виховання і спорт" / Держ. наук. установа " Енциклопед. вид-во" ; [уклад. Чорна М. В. ; за ред. Киридон А. М.]. — Київ : Енциклопед. вид-во, 2016. — 142 с.
5. Єрмолова В.М. Олімпійська освіта: теорія і практика. Навч. посіб. – К.: НОК України, 2011 р. – 335 с.

Додаткова література.

1. Вацеба О.М. Нариси з історії західно-українського спортивного руху. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1997. – 232 с.
2. Волошин А.П., Ксендзенко Ф.М. У Олимпийской черты. - К.: Молодь,
3. Золоті сторінки олімпійського спорту України / За ред. І. Федоренка. – Київ: Олімпійська література, 2000. – 192 с.
4. Козій Ю.С. Організований спортивний рух в українській діаспорі США і Канади: Матеріали для лекцій з історії фізичної культури. – Львів, 2000. – 26 с.
5. Кордіяк Ю.Є. Чемпіони живуть у Львові. – Львів: Каменяр, 1980. – 176 с.
6. Кулик Я.Л., Костюк С.А., Петренко М.І. Історія виникнення й розвитку фізичної культури та спорту на Україні. – Вінниця: Логос, 1997. – 133 с.

Допоміжна література

7. На олімпійських хвилях: Довідник УСЦАК (1981-1996) / Упорядник О.Твардовський. – Ньюарк (США), 1997. – 142 с.
8. П'єр де Кубертен. Олімпійські мемуари. – К: Олімпійська література, 1997. – 178 с.
9. Попеску І.К. Спорт у долях балканських народів. – Львів: Світ, 1991. – 184 с.
10. Приступа Є.Н. Народна фізична культура українців. - Львів, 1995. – 254 с.
11. Приступа Є.Н., Пилат В.С. Традиції української національної фізичної культури. – Львів: Троян, 1991. – 104 с.
12. Савчук Б. Український пласт (1911-1939). – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1996. – 272 с.

13. Твардовський О., Попович О. Січовими шляхами: Історія українського спортивно-виховного товариства “Чорноморська Січ” в Ньюарку (1924-1999). – Ньюарк, 1999. – 416 с.
14. Трофим’як Б.Е. Фізична культура і спорт в Українській РСР. - Львів: Вища школа, 1987. – 159 с.
15. Трофим’як Б.Е. Фізичне виховання і спортивний рух у Західній Україні (з початку 30-х років ХІХ ст. до 1939 р.): Навчальний посібник \ Інститут змісту і методів навчання. – К., 1997. – 419 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbu.gov.ua>
2. <http://www.noc-ukr.org/ua/>
3. <https://library.vspu.edu.ua/inform/sport.htm>

Розробник програми:
Доцент кафедри фізичного виховання
к.психол.н., ст.н.с.

І.О. Поляков